

Ams

Koerier

Andreas
Manna
Stichting

Karungu: een reisverslag

Gisteren werd het ijs gebroken, vandaag regent het! Wij nemen altijd zegen mee - zeggen ze - en dan bedoelen ze regen! De druppelen vergaan tot stof op het verdroogde land en verdampen in het duister even snel als ze vallen! De welkomstliederen van die dag klinken langer na, dan de spetters op het bliken dak van William's huis! Daarna blijft het droog! Het land is dood! Alles lijkt te kwijnen. Die ene bui geeft feestgevoelens, maar leert ons niet te vroeg te juichen. Kurkdroog, al die tijd! Niet de handjes

Vinaerpoppies

van de kinderen. Na het schudden het ritueel van het eten van bananen en de dankzegging voor een veilige reis. Een avondmaal, terwijl de zon ondergaat. William's basstem is veel gehoord in de hemel! Als mieren verhuizen kleine kinderen onze grote zware koffers naar onze verblijfplaats. Daarna over en weer naar elkaar kijken. Zij op het stoepje voor de keuken, wij op het stoepje voor William's huis! Dan is het donker, dat is de eerste dag! De nieuwe dag bij het kinderdhuis zien ze ons aankomen. Als in een reflex gaan ze zingen. Het repertoire van de vorige blanke gasten wordt doorgenomen terwijl wij plaats

nemen op door de kinderen aangesleepte stoelen! Die gasten lieten een boekje met liedjes achter en zo leven die gasten nog steeds voort in liedjes van het westen! Zorgvuldig gekoesterd en bewaard. Hier draait alles om zingen! Vingerpopjes uit Nederland toveren lachende gezichten zodra Rikkert er zijn vingers in steekt. "Balance the ball" heet daarna het spel dat bij gebrek aan beter zonder bal wordt gespeeld: "I put it here, I put it there..." schijnbaar verplaatst de bal zich van schouder naar heup en daarna voet: van de ene naar de andere! Ze leren ons hoe je een balspel zonder bal speelt! In onze ogen onmogelijk en blijk van grote armoede. In hun beleving fantastische rijkdom waarvoor ze schijnbaar meer dankbaar zijn dan voor de door ons uit Nederland meegenomen bal! Daarna steeds een ander spel waarvoor grote fantasie nodig is. De kleren in William's woonkamer zijn

gesorteerd op maat. Voor ieder is er wat bij! Van een zaak voor kinderkleding in Nederland veel nieuwe kleding en ook nog vijftig reclametasjes waar vanalles in kan. Elly stort een grote baal met speelgoed en (kleur)potloden uit over de vloer, wat verdeeld wordt over de tasjes. Overal komt wat leuks en wat nuttigs in. Er is onderscheid tussen jongens en meiden, groten en kleinen. Vandaag de kleding, morgen de zakjes. Tandpasta uit Nederland zorgt voor

een witte lach op zwarte gezichten. Nadat William eerst heeft voorgeproefd vraagt hij: "Wie van jullie stinkt uit zijn mond?" Prompt gaan alle handen de lucht in en krijgt ieder zo'n mooie tube tandpasta! Sarah's lach is verstild. Haar vader

2009nummer3

- die ze nog had en die niet voor haar kon zorgen - is nu ook overleden. Alleen is ze nu, zoals zoveel van onze kinderen alleen zijn. Alleen in een huis vol lachende kinderen. Ook al lijkt alles dood en jaagt elk graf stof op, toch blijft de hoop op iets beters. Alsof dat de enige wetenschap is die hier telt en dagelijks wordt bedreven in een geloof dat

om zekerheid draait. Terwijl Sarah wordt opgeslokt door het landschap, gaat de zon onder. Er is nieuw licht in het huis, duurzaam licht, heet het in Europa: licht van de zon van die dag opgeslagen in een batterij: solar power! Vooral

natuurlijke discipline die er onder de kids is. De groten leiden de kleinen en de kleinen laten zich leiden en leren van de groten. We zien nooit ruzie. Elly & Rikkert leren hen een nieuw lied: "Loving the Lord is loving the people, loving the

Dorothy

een Afrikaans wonder die beslist goed voelt in Europa! Er wordt een batterij vervangen. "Waar laat je die?" Vraag ik aan William. Hij schudt wat met zijn hoofd alsof ik aan zijn schuldgevoel kom! Een antwoord blijft uit. In het stof, denk ik, in het stof. Accuzuur in het stof. Immers: Zo vergaat alles hier tot stof! Duurzaamheid...?

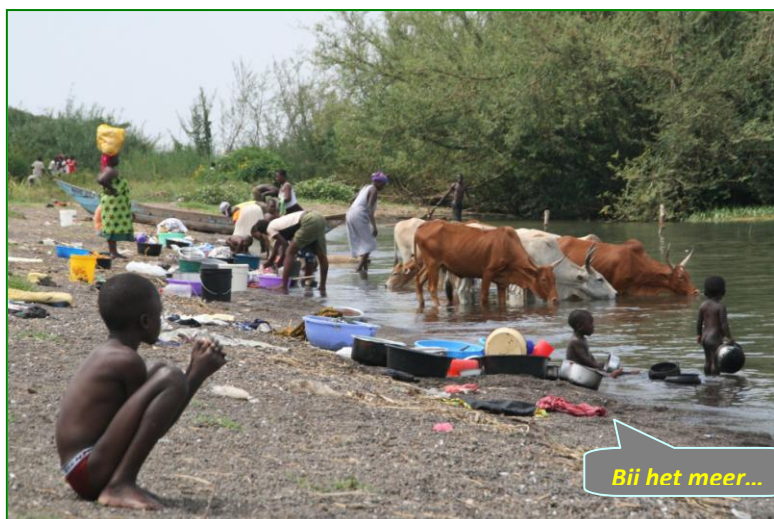
De tweede dag

De kinderen tekenen en kleuren mooie kaarten over elk onderwerp: van aids en dood tot politiek en sterven. Alles wat ze beweegt. Met gepaste trots laten ze hun werk zien, die wij met dezelfde trots aannemen. Daarna waterballonnen die tot een waar ballet leiden. De kleine Apollo rent overal tussendoor en is in een mum van tijd druipnat! Ook Rikkert waagt het doeltreffend zonder dat een reactie volgt: respect wint het ruimschoots van de wraak! "s Avonds hangt Dorothy aan me en noemt me "mam". Ze kruipt bijna in me en drinkt de warmte in. We zien haar opgroeien sinds haar vijfde, toen ze in het huis kwam wonen. Samen zingend blazen ze nu het dak eraf en de sterren van de hemel! Marcheren bij de liedjes, zwaaiend met de armen. We verwonderen ons steeds weer vanwege de

people is loving the Lord." Daar gaan ze voor: een nieuw lied! Tot de avond valt, die samen met de sterren verdwijnt in de lichtjes van de vissers op het Victoriameer.

Weer een dag

Mama Peres gaat vandaag met Emmanuel naar het stadje Homa Bay. Zijn jongere broer is overleden. Weer een slachtoffer van aids. Ze gaan

Bij het meer...

naar het mortuarium. Volgende week is de begrafenis, denken ze. Maar niets is zeker, want

eerst moet er geld ingezameld worden voor de kosten. Wij wandelen met de kinderen naar het Victoriameer. Daar is een plaats waar de dames zich van de heren scheiden. Onze meiden onderscheiden zich van de overige badgasten vanwege hun badpak. Langs de oever doen vrouwen de was en de vaat. Koeien en schapen komen langs en worden gedrenkt. In de verte vissersboodjes op het meer. Ook de geluiden van inheemse vogels maakt alles anders. Thuisgekomen wacht Apollo. Hij heeft gehoord van William dat we thuis vogeltjes houden in een kooi. Houdt in elke hand een angstig boomwevertje: zelf gevangen. Voor mij! Trots laat hij de buit zien. Hij krijgt de grootst mogelijke complimenten en ik overleg dat zulke vogeltjes niet gelukkig zijn in een kooi. Hij snapt het en met een glimmend snuitje laat hij ze weer vliegen.'s Avonds zingen de kinderen de nieuwe dag toe en leren ze nieuwe liedjes van Elly.

Feest

Dan is het feest! Nog meer dan andere dagen! Daarom wordt een maaltijd bereid. Een schaap laat zich gewillig slachten. De huid wordt gedroogd en later op de markt verkocht. De meiden zijn bezig met het maken van de ugali en de djapati's. Elly en Rikkert versieren samen met een aantal kinderen de kerk. Voor zo'n uitgebreide maaltijd met veel gasten, is de eetzaal in het kinderkuis te klein. Ieder kind heeft zijn taak in het hele gebeuren en dat maakt het feest compleet. Ver in de middag schuift ieder aan in de prachtig versierde kerk.

Gevulde potten en pannen vullen de tafels. De grote meiden en jongens aangesteld tot opscheppers! Quintar brengt me een enorm bord vol eten die ik niet op kan. De kip - met veel vlieguren - schuif ik naar Sharon die naast me zit. Die kluipt er behendig op los! Alle kids eten hun buik barstensvol! Bij elke slok tovert Levins rijst in de fles waaruit hij behendig de fanta in zijn

keelgat laat verdwijnen. Die avond oefenen Elly en Rikkert alle nieuwe liedjes met ze die ze de volgende dag in de kerk gaan zingen. Als we afscheid nemen, zeggen ze een groet in hun Luo taal: Adimabêre. Henk stelt verrast vast dat ze Gronings spreken en reageert: "Ik goa noar mien bêre tou!" (ik ga naar mijn bed). Kinderen lachen hard en zeggen dit loepzuiver na. De komende dagen blijken ze het Gronings snel te leren! De volgende dag tijdens de kerkdienst hangen de

vlaggetjes en ballonnen er nog van de vorige dag! Daar zingen Elly en Rikkert met de kinderen enkele liedjes en wordt het een sfeervolle boel! Nog groter feest dan de vorige dag, als dat zou kunnen. Quintar en Lois leiden de zang in de kerk en maken het tot een waar feest...

Afscheid

Na vijftien jaar bezoeken aan Karungu, is er weer een afscheid. Kinderen laten niet los, lopen nog een heel eind mee het pad op: "Nog maar één dag mam!" Tja, nog maar één dag. Het doet zeer, maar het is goed. Ze hechten snel en het afscheid doet pijn. Het is goed dat we niet te lang blijven, zeg ik tegen mezelf! Als ik na het ontbijt een kopje thee drink op de veranda van William's huisje, komt Quintar naast me zitten. Ze is nu negentien jaar en is blij en dankbaar dat ze hier mag opgroeien. Ze vertelt dat ze nog zes broers en zussen heeft die allemaal naar Nairobi getrokken zijn om daar hun geluk te zoeken. Sommigen hebben een klein baantje gevonden en anderen alleen maar tegenslag. Zij is de enige die in haar geboortestreek is gebleven en die een kans heeft gekregen om te studeren. Ze is ongelooflijk blij en dankbaar en benadrukt dit meerdere malen. Ze zit samen met Lois op dezelfde kostschool en ze trekken veel met elkaar op. Elke morgen gaan ze eerst samen naar het ochtendgebed om zes uur. 's Avonds om half twaalf naar bed, dan moet er huiswerk

gemaakt worden. Moe? Nee, dat worden ze niet, want God geeft de kracht om dit te doen. De kids hangen om ons heen in het besef dat dit toch echt de laatste dag is. Deze avond is de meest gevreesde. Ze zingen nog wat liederen en eindigen met twee afscheidsliederen. Dan zijn er de nodige toespraakjes. Er wordt bedankt voor de komst en alles van de afgelopen week. Ook wij zeggen wat. Dan worden de handen geschud en is het klaar. Nog wat bolletjes geaaid, knuffels uitgedeeld en is het weer afgelopen hier in Karungu. We laten de kinderen weer achter in de zorg van William en Peres. Daar zitten ze goed! Dat is waar!

Nairobi

Voor vertrek hebben we nog een ontmoeting met zeven van de oudste kinderen. In het restaurant van het hotel naast het gastenverblijf van Wycliffe Bijbelvertalers is de tafel al gedekt. Van de zeven jongeren die komen, studeren sommigen in Nairobi. Anderen hebben daar een baantje of zoeken die nog. Lily is inmiddels getrouwd! Het weerzien is overweldigend leuk!

Tijdens het eten hebben we gesprekje met hen over de persoonlijke situatie: wat ze doen en waar ze wonen. De één is er beter dan de ander in geslaagd zijn leven in de stad op te bouwen! Ze vertellen dat

ze elkaar nu en dan ontmoeten en elkaar regelmatig bellen. We krijgen de indruk dat ze denken dat er geen hulp meer voor hen is, nu ze het kindertehuis uit zijn. We moedigen hen aan om

Zwaaierend de straat uit

hulp te vragen zolang dat nog noodzakelijk is. We hebben altijd gezegd dat we voor hen zullen zorgen tot ze zelfstandig kunnen functioneren. Misschien samen een bedrijfje opzetten? Ze krijgen allemaal een mobieltje dat uit Nederland is meegenomen. Na het eten strijken we buiten op het terras neer. Al gauw gaat het gesprek over in een lied! Ze komen steeds meer los en het hele repertoire van het kindertehuis zit er nog goed in. Elly leert ze ook nog een nieuw liedje. Ze krijgen van hen de CD die Elly en Rikkert samen met hen gemaakt hebben. Ook aan deze heerlijke middag komt een eind en opnieuw is het afscheid heftig. Terwijl ze zwaaierend de straat uitlopen blijft alleen nog de weemoed...

AMS De Schoof 13 7908 NS Hoogeveen
tel: 0528~273 161 www.andreamanna.org
info@andreamanna.org
NL: ABN Amro 49 28 23 308
Postbank 68 94 101
België ING 335 0527700 66

Missie en doel: Jesaja 54
Uitvoering en beleid: Jesaja 43: 16-21

v.l.n.r.: Mildred, Lilian, Arturo, Joachim, Kennedy, Nelson, Isaia, en Daniël